

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Martina Jakuba Bruse v právní věci žalobce: **P. N.**, zastoupený Mgr. Ondřejem Hojgrem, advokátem se sídlem Riegrova 376/12, Olomouc, proti žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Mírov**, se sídlem Mírov 27, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalované, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 18. 10. 2022, čj. 60 A 23/2022-36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.
- IV. Ustanovenému zástupci Mgr. Ondřeji Hojgrovi, advokátovi se sídlem Riegrova 376/12, Olomouc, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci domáhal (v části vyloučení k samostatnému projednání) ochrany před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v tom, že dne 9. 12. 2021 prodlévala při vpuštění advokáta Mgr. F. S. do věznice za účelem návštěvy žalobce. Z plánované porady s uvedeným advokátem v rozsahu jedné hodiny podle žalobce zbylo jen 10 minut, přestože šlo o vážný případ trvající přes 12 let (žalobci byl uložen trest odnětí svobody na doživotí).

[2] Krajský soud žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. V návaznosti na provedené dokazování vyšel z hlediska skutkového z toho, že dne 9. 12. 2021 se formou videokonference konalo veřejné zasedání o odvolání žalobce v jeho trestní věci u Vrchního soudu v Olomouci. Obhájce žalobce se do věznice dostavil v 8:17 hod. a byl vpuštěn do věznice a přiveden za žalobcem zcela standardním způsobem, přičemž celý proces trval přibližně 20 minut. Podle krajského soudu je daná věznice věznicí se zvýšenou ostrahou, čemuž odpovídá také bezpečnostní režim v ní. Pokud proces vpuštění advokáta od okamžiku jeho vstupu do věznice k jeho klientovi trvá přibližně 20 minut, lze to s ohledem na bezpečnostní režim věznice shledat jako zcela přiměřené. Navíc ani svědek (uvedený obhájce) nezaregistroval, že by se toho dne stalo něco mimořádného. Žalobci se tak nepodařilo prokázat, že by žalovaná jakkoliv prodlévala při vpuštění obhájce do věznice. Jelikož podstatou žalovaného zásahu byly právě tvrzené prodlevy žalované, bylo podle soudu zcela bezpředmětné zabývat se dále tím, zda měl žalobce skutečně se svým obhájcem dohodnutou schůzku před zahájením videokonference v délce 1 hodiny či nikoliv.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Má za to, že rozsudek neobsahuje zhodnocení protichůdných časových údajů stran délky porady s obhájcem. Pokud obhájce neohlášeně přišel do věznice v 8:17 hod. a proces vpuštění trvá standardně 20 minut, pak mezi 8:37 hod. a začátkem jednání soudu v 9:00 hod. již není prostor pro 30 minut porady (nutná časová rezerva před zahájením jednání činí 10 minut, zbývalo tedy 13 minut). Tento rozsah odpovídá jeho žalobnímu tvrzení. Krajský soud však žádný závěr o délce porady neučinil, což znemožňuje, aby se kvalifikovaně vyjádřil k otázce, zda byly prodlevy při vpuštění advokáta či nikoliv. Soud se měl touto otázkou zabývat, aby si obhájce vzpomněl na to, jak porada proběhla. Stěžovateli obhájce slíbil hodinovou poradou, měl se předem nahlásit a dorazit dřív. Projednání věci odhalilo, že obhájce stěžovateli opět lhal. Co o nejpresnější stanovení času porady lze učinit například prostřednictvím výsledku příslušníků žalované k tomu, s jakou časovou rezervou se přivádí účastníci k videokonferenci, resp. zda si vzpomenu, jak to bylo v jeho případě 9. 11. 2021. Od vydání „nalézacího rozsudku“ do odvolacího jednání obhájce „navštívil“ stěžovatele pouze jednou, a to prostřednictvím videohovoru. Stěžovateli byl po třech zproštěních uložen výkon trestu v délce 25 let a v odvolacím řízení trest doživotí, jeho věc si tedy zaslouží „trochu víc“ pozornosti.

[4] Kasační stížnost ještě stěžovatel doplnil prostřednictvím ustanoveného zástupce tak, že by se krajský soud v dalším řízení měl zabývat tím, kolik času měl stěžovatel na to, aby se před (pro něj) klíčovým videokonferenčním jednáním se svým obhájcem poradil. Pokud neměl dostatek času na poradou, bylo to způsobeno prodlevou, kterou nezavinil stěžovatel, ale přičítá ji žalované. Stěžovatel dále v bodě 4. žaloby žádal také „uznání“, že zásahy jsou trvající. Napadený rozsudek se však zabývá jen tím, zda prodlení se vpuštěním obhájce bylo či nebylo obhajitelné, nikoliv tím, zda jde o zásah jednorázový či trvající.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby ji soud zamítl. Stěžovatel se v kasační stížnosti uchýlil pouze k nepříznivému hodnocení zastupování advokátem, který mu byl v jeho trestní věci přidělen, a spekulativně označuje žalovanou za zodpovědnou ohledně výsledku tohoto zastupování. Žalovaná bezesbýtku splnila žádost vrchního soudu

pokračování

o provedení eskorty stěžovatele za účelem konání veřejného zasedání formou videokonference dne 9. 12. 2021 do videokonferenční místnosti. Jakoukoliv jinou žádost v tomto směru neobdržela (a to ani žádost obhájce k plánované návštěvě stěžovatele). Je na stěžovateli a jeho obhájci, s jakým úsilím se dané trestní věci věnují. Žalovaná se ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozsudku. Stěžovateli se nepodařilo prokázat, že by uvedeného dne žalovaná jakkoliv prodlévala při vpuštění obhájce do věznice. Nebylo prokázáno, že by se zásah vůbec stal.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud považuje předně za potřebné zdůraznit, že stěžovatel se žalobou (v části vyloučené k samostatnému projednání jež je předmětem nynějšího řízení) domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v „*prodlevách při vpuštění Mgr. S. do věznice*“, resp. výslovně v žalobě navrhl, aby soud vyslovil, že se žalovaná „*dopustila nedůvodných prodlev při vpuštění Mgr. F. S. dne 9. 12. 2021 na poradu s P. N.*“. Na tom dle protokolu o jednání setrval i v závěrečném návrhu při jednání u krajského soudu. Ten v návaznosti na to v napadeném rozsudku jednoznačně uzavřel, že se stěžovateli nepodařilo prokázat, že by uvedeného dne žalovaná jakkoliv prodlévala při vpuštění obhájce stěžovatele do věznice. Nebylo tedy prokázáno, že by se tvrzený zásah vůbec stal (viz body 12. a 14. napadeného rozsudku).

[7] V návaznosti na to Nejvyšší správní soud uvádí, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení NSS ze dne 3. 6. 2003, čj. 6 Ads 3/2003-73). Kasační stížnost je nepřipustná, pokud nesměřuje proti rozhodovacím důvodům napadeného rozsudku (viz např. rozsudky NSS z 15. 2. 2017, čj. 1 Azs 249/2016-38, bod 12, nebo z 29. 1. 2015, čj. 8 Afs 25/2012-351, bod 140 a judikaturu tam citovanou). Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je totiž kasační stížnost nepřipustná, *opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl*. Stěžovatel tak musí podle § 104 odst. 4 s. ř. s. v kasační stížnosti reagovat na argumentaci krajského (městského) soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou jeho závěry nesprávné. Pokud tak nečiní a kupříkladu pouze opakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž by jakkoliv reflektoval argumentaci krajského soudu, tak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (srov. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36).

[8] Za nesměřující proti rozhodovacím důvodům napadeného rozsudku a tedy nepřipustnou je v souladu s výše uvedeným nutno v nynější věci označit podstatnou část kasační stížnosti i jejího doplnění. Dospěl-li totiž krajský soud k závěru, že uvedeného dne nebyla na straně žalované prokázána jakákoliv prodleva, mýjí se s podstatou tohoto závěru argumentace stěžovatele týkající se tvrzených protichůdných časových údajů stran délky porady s obhájcem a reálnou délkou porady před zahájením jednání dne 9. 12. 2021 (bod 1.

kasační stížnosti). Stěžovatel shora reprodukována skutková zjištění krajského soudu (příchod obhájce do věznice v 8:17 hod, proces jeho vpuštění ke stěžovateli v délce 20 minut) nijak nezpochybňuje, stejně tak nereaguje na závěry napadeného rozsudku týkající se charakteru dané věznice a opatření v ní. Tvrzených prodlev ze strany žalované dne 9. 12. 2021 se pak netýká ani požadavek stěžovatele na „nejpřesnější stanovení času porady“ (bod 3. kasační stížnosti), ani část kasační stížnosti (její bod 4.), v níž stěžovatel poukazuje na to, že před odvolacím jednáním jej obhájce „navštívil“ prostřednictvím videohovoru pouze jednou, a to 7. 12. 2021 (toto tvrzení stěžovatele je ostatně v souladu se svědeckou výpovědí obhájce při jednání u krajského soudu, který uvedl, že den či dva před důležitým jednáním stěžovatele vždy navštívil). Za nepřipustnou je pak v souladu s výše uvedeným nutno značit též argumentaci stěžovatele obsaženou v doplnění kasační stížnosti (její část I.), která též mluví k tomu, že se má krajský soud zabývat tím, kolik času měl stěžovatel na poradu s obhájcem před videokonferenčním jednáním soudu. Samotného prokázání tvrzeného zásahu (prodlevy žalované) se však ani tato argumentace netýká a s podstatou závěrů krajského soudu se mýlí.

[9] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu zbylých uplatněných (přípustných) kasačních důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Za přípustnou (byť do určité míry hraničně) lze předně označit kasační argumentaci stěžovatele obsaženou v bodě 2. jeho kasační stížnosti. Ta sice taktéž předně obsahuje zmínku o tom, že krajský soud neučinil závěr o délce porady s obhájcem, nicméně dále zahrnuje i úvahu stěžovatele, podle níž právě nestanovení délky porady znemožňuje soudu, aby se kvalifikovaně vyjádřil k tomu, zda tu prodleva byla či nikoliv. Tuto kasační námitku sice lze označit za přípustnou (reaguje na závěry napadeného rozsudku), nicméně nelze ji považovat za důvodnou. Logika napadeného rozsudku je totiž vystavěna na tom, že není-li prokázáno, že se tvrzený zásah stal (že došlo k prodlevě ze strany žalované), je zcela bezpředmětné zabývat se tím, zda měl stěžovatel skutečně s obhájcem schůzku dohodnutou a v jakém rozsahu. V tomto směru je třeba připomenout, že předmět řízení vymezuje stěžovatel (žalobce) prostřednictvím své žaloby [srov. § 84 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Pokud předmět žalobního řízení v nynější stěžovatel vymezil tvrzenými „*prodlevami při vpuštění*“ obhájce do věznice ze strany žalované, které krajský soud neshledal (nebyly podle něj prokázány), ztotožňuje se s ním kasační soud v tom, že případná dohoda o délce porady mezi stěžovatelem a jeho obhájcem, resp. ani její skutečné trvání, nejsou v tomto směru za daných okolností pro posouzení věci určující. Stejně tak lze ve shodě se žalovaným v této souvislosti dodat, že předmětem tohoto řízení před správními soudy nemůže posuzování vztahů stěžovatele a jeho obhájce, resp. zjevné nespokojenosti stěžovatele s tím, jak v jeho věci daný obhájce postupoval. Uvádí-li pak stěžovatel v dané části kasační stížnosti dále to, že se soud měl délkou „*sporné události*“ zabývat dříve, aby si obhájce „*vzpomněl na to, jak porada proběhla*“, lze k tomu pouze poznamenat, že obhájce se v rámci své svědecké výpovědi při jednání před krajským soudem k průběhu porady vyjádřil a stěžovatel mu v rámci tohoto výslechu mohl klást dotazy, což dle protokolu z jednání taktéž učinil.

[12] Důvodnou pak není ani zbývající argumentace stěžovatele obsažená v doplnění kasační stížnosti (v části II.). Jistě lze souhlasit se stěžovatelem v tom, že by mohlo být

pokračování

pochybením krajského soudu a vadou napadeného rozsudku, pokud by se zabýval zásahem skončeným, přestože žaloba obsahovala důvody (i žalobní petit) týkající se zásahu trvajících. V tomto ohledu je nicméně třeba opětovně připomenout, že krajský soud dospěl k závěru, podle něhož nebylo prokázáno, že by se tvrzený zásah vůbec stal (tedy že by žalovaná jakkoliv prodlévala při vpuštění obhájce stěžovatele do věznice). Není tedy zřejmé, jaký význam by v tomto ohledu mělo, aby krajský soud dále posuzoval, zda tvrzené prodlevy mohly mít podobu zásahu skončeného či trvajících. Pokud krajský soud prodlevy žalované (tvrzený zásah) neshledal, není důvod, aby řešil, další charakter takového zásahu či jeho případné „přetrvávající důsledky“.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost (v přípustné části) jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované, jež by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti měla, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

[15] Odměna zástupce stěžovatele Mgr. Ondřeje Hojgra, advokáta, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2023, čj. 8 As 260/2022-16, byla (na základě skutečností plynoucích ze soudního spisu) stanovena za jeden úkon právní služby, tj. doplnění kasační stížnosti dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Zástupci stěžovatele náleží odměna 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. července 2023

Milan Podhrázký
předseda senátu